

БУКОВИНА

Редактор: м-р. Олександр Ковальський

Український незалежний журнал

~ ВИХОДИТЬ КВАРТАЛЬНО ~

В цьому числі читайте "На Стрімголов"
сатира - гумор

BUKOVINA
UKRAINIAN QUARTERLY
4 Underwood Avenue
TORONTO, Ontario
M6S 2J5

A. KOVALSKY
Editor

VOL. II No. 2 (4)

Ціна приписки 30¢

РІК ВИДАННЯ II — Торонто, Канада

ЛИПЕНЬ 1976 JULY

Second Class Mail registration Number 3739

4.2 /4/

ОКУПАЦІЯ БАСАРАБІ ТА БУКОВИНИ

Влітку 1940 року кремлівські верховоди надіслали ультимативну ноту урядові Румунії про негайне звільнення Басарабії впродовж одного тижня (бо до 1917 року Басарабія належала до Російської імперії, отже, Басарабія є "земля русская"). Але червона армія на другий же таки день після вручення ноти, перейшла кордон Румунської держави. З Басарабії почалась панічна втеча румунської армії заможної частини румунського населення, високих урядників та взагалі багатьох із румунського населення. Операції (якщо так можна вистовитись) керував сам на рідний комісар (міністер) оборони СССР — маршал Тимошенко. Цей же маршал, не чекаючи кінця речення ультимативної ноти, розпорядився скинути повітряний десант на колишній кордон Басарабії і Румунії, та перетяти шлях втікаючим (військам і населенню). Увесь захоплений офіцерський корпус (від генерала до сержанта) вивезли вглиб СССР і там всіх розстріляли. Полкові суди (в советському розумінні) намісці засудили до смертної кари всіх поміщиків, фабрикантів і банкірів. Що зроблено з рядовими солдатами не знаємо. Все майно втікачів було пограбоване.

В такий же спосіб "визволено" й Буковину в тім же таки 1940 році. За таке блискавичне виконання "операції" "звільнення" Басарабії й Буковини (іншими словами, вже копнути лежачого) маршал Тимошенко вдруге був проголошений Героєм Советського Союзу і нагороджений кількома орденами СССР.

Окупація Басарабії й Буковини була ще одним показом, як Кремль дотримується підписаних ним же таки договорів. Адже, за договором Рібентроп - Молотов з серпня 1939 року Румунія залишалася в сфері впливів Німеччини.

Окупація Басарабії й Буковини теж була пробою советської влади, як буде Німеччина реагувати на цю окупацію.

В липні 1940 року населення Буковини через свою делегацію "попросило" уряд СССР включити Буковину до Української ССР.

НОВИЙ ШЛЯХ

У XVI—XVII століттях, коли українське і молдавське населення Молдавського князівства вело нерівну боротьбу з турецькими поневолювачами, їм на допомогу не раз приходили запорожці. В кінці XVI ст. турки вже володіли Угорщиною, стояли під Віднем, загрожували Італії. Їх армія вважалася зразковою і непереможною. В цій ситуації козацькі походи проти турецьких феодалів викликали подив і захоплення всієї Європи.

Походи українських козаків на Буковину і в Молдавію для боротьби з турецькими загарбниками почалися в середині XVI століття. 1563 року 500 запорізьких козаків на чолі з князем Дмитром Вишневецьким зайняли Хотинську фортецю і почали переговори з молдавським господарем про спільний виступ проти Туреччини. Під час походу до Сучави, в результаті зради молдавських бояр, козацький загін був розгромлений, а полоненого князя Вишневецького відправили до Константинополя і там стратили.

Згодом, 1574 року, молдавський господар зробив спробу визволитися з-під гніту султанської Порти і звернувся по допомогу до сусідніх держав. На його заклик відгукнулися лише запорожці. Більш як тисячний загін козаків на чолі з гетьманом Іваном Свірчевським прибув на Буковину. Під час зустрічі з молдавським господарем український гетьман заявив, що привело їх сюди не сподівання винагороди, а рицарський порив до боротьби з жорстоким ворогом. У перших боях українсько-молдавське військо здобуває ряд перемог. Тоді султан посилає нові сили яничарів. Молдавські бояри зраджують армію і переходять на бік турецьких військ. Об'єднане українсько-молдавське військо зазнало поразки. Потрапивши в оточення, повідомляє очевидець, козаки «мовчки вишкувались у бойову лінію і кинулись у густий натовп турків, знищивши значну їх кількість; але майже всі загинули, за винятком небагатьох тяжко поранених».

Через три роки українські козаки знову вступили в Молдавію, громлячи турків. Буковина була очищена від ворога, і комендантом Хотина став козак Станіслав Копицький. Господарем Молдавського князівства проголошено запорізького козака Івана Підкову. Лише за допомогою великої військової сили туркам вдалося відновити своє панування в Молдавії.

Антитурецькі походи українських козаків у Молдавію і на Буковину відбулися також у 1594—1595 роках на чолі з Григорієм Лободою і Северином Паливайком. І пізніше українські козаки безперервно вдиралися в турецькі володіння.

Славу перемоги в боях із турками здобули українські козаки спільно з польськими загонами у знаменитій Хотинській війні 1621 року.

ВИЗВОЛЬНІ ПОХОДИ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАКІВ НА БУКОВИНУ

ку. В запеклих боях, що тривали близько місяця, загони гетьмана Петра Сагайдачного своїм безприкладним героїзмом і мужністю врятували польське військо від розгрому і відвернули небезпеку поневолення українського і польського народів. Турецький султан змушений був припинити війну й укласти з Польщею Хотинський мир.

Походи українських військ у Молдавію і на Буковину 1650 та 1653 років здійснювалися з метою виврати Молдавію із спілки з Польщею і залучити її на бік України у війні проти польської шляхти. Перейшовши Дністер біля м. Сороки восени 1650 року, армія Б. Хмельницького розді-

договору і весною 1653 р. послав збройні сили до кордонів Молдавії.

Між Молдавією і Україною був укладений новий союз, скріплений одруженням Тимофія Хмельницького з Роксандрєю Лупу. Незадоволені цим молдавські бояри запрошують у країну війська Валахії і Трансильванії. Для боротьби з ними Б. Хмельницький спорядив армію у 20 тисяч воїнів на чолі з сином Тимофієм і послав її в Молдавію. Українські козаки при підтримці молдавського населення прогнали окупантів із країни, але у Валахії зазнали поразки і змушені були перейти до оборони. Тимош Хмельницький з військом укріпився в Сучаві і там протягом двох місяців героїчно захищався від наступу волозько-угорських військ, яким на допомогу прийшли ще й трансильванські та польські, а також наймані німецькі частини. Та, незважаючи на велику перевагу сил ворога, козаки відбивали всі його атаки. Ні голод, ні нестача води не могли зломити їх гордого духу. Вони з презирством відкинули пропозицію уповноваженого польського короля Маховського здати фортецю.

Багато з них в ній і полягло героїською смертю. Надзвичайну мужність, хоробрість при обороні Сучави проявив і Тимош Хмельницький. «Ніхто не мав сили протистояти йому по причині великої його хоробрості», — писав сучасник битви Павло Алепський про Тимоша. Під час облоги Тимофія Хмельницького було вбито. Залишки козацької когорти героїчних захисників Сучави у 1653 році відступали на Україну через Серет, Чернівці, Хотин.

Антитурецькі походи українських козаків у Молдавію і на Буковину народ прославляв у своїх піснях:

Ой ми волохи, ми християне,
Та не милують нас бусурмане.
Ви, козаченьки, за віру дбайте,
Нам, християнам, на поміч
прибувайте!

А козаченьки за віру дбають,
Волохам-християнам поміч
посилають.
Трублять в труби, в сурми
вигравають,
Оченьками козаченьків
з України проводжають.

Б. ТИМОШУК,
кандидат історичних наук, старший викладач Чернівецького держуніверситету.

З МИНУЛОГО НАШОГО КРАЮ

Після на дві групи. Одна рушила на Ясси, друга — на Сучаву. Сучавська група військ зайняла міста Хотин і Чернівці. Буковинське селянство у війську Богдана Хмельницького вбачало оборонця і всіляко йому сприяло. Завдяки активній допомозі місцевого населення Хотин, Чернівці і Сучава були взяті без жодного пострілу. В результаті успішного походу молдавський господар Василь Лупу змушений був погодитися з пропозиціями Богдана Хмельницького відмовитися від союзу з Польщею, а між Молдавією і Україною укладено — мир. Господар Лупу зобов'язався «...бути з ним (Б. Хмельницьким — Б. Т.) в вечній дружбі і любові, и против всякого неприятеля стоять с ним, гетьманом, заодно, и друг друга помогать, а с ляхами ему, волохскому господарю, впрель не складываться и дурна никакого на Войско Запорожское не мыслить». Союз двох держав вирішено було скріпити одруженням сина Б. Хмельницького Тимофія з дочкою В. Лупу Роксандрєю.

Після поразки української армії під Берестечком В. Лупу намагався порвати цю спілку. Господар Молдавії вів переговори з польським королем про боротьбу з козаками. Тому Б. Хмельницький вирішив силою примусити В. Лупу виконувати умови

CHERNIVTSI

Вісник

БУКОВИНСЬКО-УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА
Bukovinian - Ukrainian Society
 Toronto, Ont.

Керівні Органи БУГ на 1976-ий рік

УПРАВА

Голова - мгр. О. Ковальський

1. Заст. Голови: Я. Коваль

2. " Б. Бзовий

Організаційні Референти:
 ОБУК Об'єднання Буковинських Українців Канади
 Проф. Іван Коласка

БУГ - Буковинсько-Українська Громада
 Е. Бурак

Секретарі - М. Лека

Сін. Рэф. п-1 Л. Домазар

Члени Управи: п-1 М. Загрибелна
 п- Г. Гільчук
 п. В. Марас

Контрольна Комісія:

Панова: П. Семегин О. Олександр В. Шутак

Товариський Суд: І. Ілачук В. Григорак В. Коваль

Постійні Представники до КУК: Е. Бурак і В. Рибак

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ БУГ

У неділю, 28 березня 1976 р., відбулися загальні збори Буковинсько-Української Громади в Торонті. Після відкриття зборів обрано Президію, до якої увійшли: Е. Бурак — голова і Р. Кміцькевич — секретар. Голова зборів, вітаючи всіх присутніх, запрошує до слова О. Ковальського, уступ. голову БУГ. На його заклик присутні вшанували вставанням із сця і однохвилинною мовчанкою померлих буковинців.

До Президії Загальних Зборів також запрошено присутніх отців, а саме о. Протопресвітера Дмитра Фотія та отця Теодота Глуханюка, капеляна Укр. Бук. Легіону. Щоб відзерклити краще діяльність БУГ уступає голова О. Ковальський уступ. з кореспонденції, що вплинула до БУГ зі всіх сторін світа, як з Європи, ЗДА, Австралії а головні Канади. Описав дає обширний перебіг діяльності організації, як слідує: На протязі 1975 року відбуто ряд засідань Управи БУГ, що вирішували різні актуальні справи та планували активність Громади. БУГ бере участь на 3'їзді Буковинців в Америці та на посв'яченні пам'ятника-церковці в честь поляглим Воїнам Укр. Бук. Легіону. БУГ стає 10 вересня 1975 складовою частиною КУК і бере участь на всіх його імпрезах, як Український День, тощо.

Діяльність нашої Управи за останні місяці 1975 року були такі:

- 1/ Улаштовано зустріч із новоприбулим із Ромуні проф. Др. М. на який він виголосив доповідь на тему "Українці в Ромуні". Чистий дохід із імпрези передано на допомогу професорови.
- 2/ Видано бюлетень "Буковина" - спонзор п. Петро Семегин, власник фірми "Централ Армадил Міт Продактс".
- 3/ Видано стінний календар із портретом Д. Федьковича - спонзор п. Я. Коваль - власник фірми "Трайдинт Іншуринс".
- 4/ Вислано делегації на зустріч з професором В. Кубішовичем та на відслонення пам'ятника Леся Українки.
- 5/ Зроблено грошеву збірку на покриття коштів на єпископські облачення для Високопреосвящен. Єпископа Миколая-нашого країна. В залученні переселасмо Вам копію листа з подякою від Єпископа до нашої громади.
- 6/ Цього року на Різдво Христове за ініціативою п. Г. Гільчука організовано малу групу колядників з молодших членів Буковинської Громади, які ходили колядувати до наших краянів та вітали їх з Різдвом Христовим і дарували календар.

Нахаль було трудно завітати до всіх з колядою, бо розселення наших краянів у двомільйоновому місті Торонті на два наліки вікни.

Вислухавши всі звіти діяльних членів Управи БУГ - Загальні Збори уділюють усім з признанням абсолюторію. Відбуваються вибори, де одноголосно обрано нову управу. Список керівних органів подано вище. Загальні Збори затверджують підвишку річної членської вкладки на 10 дол. від особи. Також вшановано всіх сеньорів Громади, Список яких подаємо нище. Многая Літа й червоні роки для сарших.

Р. К.

1. п-1 Василь Коласка
2. " Фрозіна Горська
3. " Данилюк
4. " Христи Альбеста
5. " Марія Коваль
6. " Іван Рибак
7. " Емілія Грібовська
8. пан Володимир Коваль
9. " Володимир Рибак
10. " Іван Ілачук
11. " Ярослав Кміцькевич
12. " Роман Кміцькевич
13. " Василь Григорак
14. " Петро Грібовський
15. " М. Коротчук
16. " М. Шиндак
17. " О. Ковальський
18. " Н. Слізник
19. " Корній Савицький

Список сеньорів

ЄПІСКОП МИКОЛАЙ

REV. M. DEBRYN, Minister
 Rev. 131 King Edward Avenue
 London, Ontario
 Telephone 434-0143

До Буковинсько-Української Громади, через членів п. А. Ковальського, в Торонто, Онт.

Вшановний Пане Ковальський,

Уважаю за свій обов'язок, одати - висловити Вам і членам

Буковинсько-Української Громади - мою щиро подяку, за Вашу відчуту мою близькість до мене й висловлені особисто - привітання, побажання, що скріпати мене в час моїх глибоких переживань і відчувань архиєпископської відповідальності, в наслідок моєї вислати в сан Єпископа УГПЦ в Канаді, 21.XII.75 р., в Торонто, Онт.

Особливо дякую - за дружньо-земляцький вчинок грошевої збірки на покриття коштів на мої єпископські облачення /панатії/, ініціаторів і жертводавців. /Передано мені ЕПреп. о. Д. Фотієм - загальна сума \$170/

Вдячний Вам всім, а дружно вітаю Вас, дорогі мої близькі земляки; щиро бажаю Вам правдиво християнських і українських дувань, та найтіснішої співдії в секторах - нашої Прабатьківської Церкви й суспільно громадському, для добра цілого українського народу, йменно з його невідимими краси - зеленою Буковиною.

Остання до всіх Вас - з належною пошаною, та любов'ю у Христі Господі й кличу:

ХРИСТОС РОДІАЄТЬСЯ - СЛАВІМО ЙОГО!

В. Миколай Дебрин
 /Єпископ МИКОЛАЙ Дебрин

ВІДБУВСЯ СОБОР ЄПІСКОПІВ УГПЦ

Єпископ Миколай — вікарієм Східної Єпархії

Єпископ Миколай

ВІННІПЕГ — 27 травня ц. р. відбувся черговий Собор Єпископів УГПЦ Церкви в Канаді. Нарадами Священного Собору провадив Первоієрарх УГПЦ Церкви і Голова Собору Єпископів, Блаженніший Митрополит Андрей. Секретарем Собору Єпископів обрано Єпископа Миколая. На нарадах не був присутній Митрополит Михайл з причини занедужання.

У своєму слові Митрополит Андрей накреслив напрям дій на майбутнє. Підкреслив важливість місіїної праці та про потребу зібрати всі наші сили, щоб в одностійності і єдності працювати для добра і розвитку нашої Святої Православної Церкви в Канаді.

Собор Єпископів взявши під увагу похилий вік та прохання Митрополита Михайла, благословив Преосвященному Єпископу Миколаю тимчасово виконувати обов'язки вікарного єпископа у Східній Єпархії з осідком в Торонто.

Були обговорені і інші справи з церковного життя. Обговорено справу відзначення 1976 р., як року акції в обороні віри і Церкви в Україні, відзначення 50-річчя трагічної смерті Симона Петлюри, а найголовніше — відзначення 30-річчя Колегії Св. Андрея у Вінніпезі. Собор Єпископів рішив проголосити 12 грудня, день Св. Андрея Первозванного днем коли б особливо звернулося увагу по всіх церквах Канади на заохочення молодих хлопців до служіння своїй Церкві і народові в сані священників нашої Церкви.

ВІННІПЕГ — 23 червня відбулося чергове засідання Президії Консисторії на якому було розглянуто цьогорічне переміщення духовенства. Також було обговорено справу „Тижня в обороні релігії і Христової Церкви в Україні” що з ініціативи Централі КУК планується в Канаді в дні від 26 вересня до 3 жовтня ц. р. Централі КУК покликає для цього спеціальний комітет. Рішено делегувати від нашої Церкви до цього комітету архипресвітера д-ра С. В. Савчука і прот. Т. Міненка.

В "Канадійському Фармері" була поміщена двопальтова стаття д-ра І. Овечка під понишим заголовком. Подасмо статтю в скороченню /початок і кінець/ зате коментар "У.Ф." — Від Редакції — по лано в цілості.

Редакція.

ІВАН ОВЕЧКО

Плющ, Солженіцин і ми

Між публічними виступами Солженіцина і Плюща величезна різниця. Та різниця особливо помітна, коли порівняти останнє інтерв'ю Солженіцина, дане англійському кореспонденту, з останніми виступами Плюща в Америці й Канаді.

Солженіцин формуює свої думки і висловлює свої переконання дуже обережно, але й ясно, і всі його твердження — це результат його власних дослідів, роздумувань і життєвої практики. Плющ, натомість, оперує своїми висловами дуже легковажно, його твердження нерідко випливають в наслідок впливів на нього різних політичних груп на Заході, найбільше лівих і червоних, інформація яких він користується. А що ці інформації односторонні або й неправдиві та тенденційні, звідси й неfortunні виступи Плюща перед публікою, а потім його ж перепрошення, що його, мовляв, фальшиво поінформовано і т. д. Здавалося б, мусило бути навпаки: Солженіцин як письменник, а не науковець, в стислому розумінні цього слова, мав би мати більше тенденції до емоційної реакції на всякі неперевірені інформації. Але якраз він не ловиться на гачки, а ловиться Плющ — вчений математик, який мав би більшу тенденцію до аналізу фактів перед своїми виступами.

Бо інакше виглядає, що наша преса, запоморочена Плющевою декларацією за самостійну Україну, хоче затерти перед еміграцією його марксизм-комунізм, який коштував Україні десятки мільйонів жертв, але який враз став чимсь ніби другорядним, неважливим. Як той автор-націоналіст пише: "Не такий вже й небезпечний..."

Марксистських Плющів у нашій недавній історії було вже досить, і ми знаємо, до чого вони довели нашу Україну. Натомість, жаль, що дуже мало масмо українських Солженіцинів!

Від Редакції:

Друкуємо статтю д-ра І. Овечка, як вислів його опінії про двох дисидентів: Солженіцина і Плюща. Думаємо, що все таки не від речі було б, для повнішої характеристики Плюща, додати, що нео-марксист Л. Плющ засудив московський марксизм-ленінізм і його практику виступаючи у Лівінгстоні, 31 березня ц. р., де він сказав, що марксист

"роблять найбільші злочини у світі". Плющ того ж дня сказав також: "атеїсти переслідують віруючих і я закликаю всіх атеїстів доброї волі боротися за права віровизнання в ССРСР" (обіцятки за «Свободою»). Про штучний голод в Україні згадує не тільки Солженіцин, згадував про цей злочин кількакратно і Плющ, м. ін. також на зустрічі з різними лівими угрупованнями американців у Нью Йорку, 3 квітня ц. р.

Відносно постулату самостійності України: Плющ ще в інтерв'ю з франц. газетою «Лс Монд», говорячи про «русифікацію (України), яка дійшла в цій республіці до жахливого ступеня» сказав: «Тому я вповні за відлучення України від Росії, бо тільки незалежна самостійна Україна зможе збудувати соціалізм і врятувати українську культуру». Звичайно, нам може не подобатися те, що Плющ мріє про соціалістичну Україну, але цей же самий Плющ сказав також, що про майбутній політико-економічний устрій України буде рішати український народ. Ми згодні з д-ром І. Овечком в тому, що Солженіцин ясніше ніж Плющ прешнзує свої думки у багатьох справах, за винятком найважливішої і принципової для нас, українців, справи: самостійності України. Якщо не помиляємося, то він (Солженіцин) ніде не сказав про право України «на самостійність і незалежність» від Москви; він тільки загально говорить про «права» для народів ССРСР, а це ще не значить, що він має на думці державну самостійність цих народів. Коли ж він може й має на увазі самостійність деяких народів ССРСР, то про Україну, в цьому відношенні, він ясно не висловлюється. А це немаловажний причинник до його характеристики. Тому ми згодні з д-ром І. Овечком, що «варто б було подати повний текст останнього виступу Плюща і повний текст останнього інтерв'ю Солженіцина...»

Незгодні ми з твердженням д-ра І. Овечка, що «наша преса запоморочена Плющевою декларацією за самостійну Україну, хоче затерти перед еміграцією його марксизм-комунізм, який (тобто марксизм Плюща — Редакція) коштував Україні десятки мільйонів жертв...» (ці і чергові підкреслення наші). З цього виходить, що Шан. Автор ідентифікує нео-марксизм Плюща з московським марксизмом-ленінізмом

(большевизмом), а це, — на нашу думку — не зовсім правильне утотоження, бо якщо б нео-марксизм Плюща чимось не відрізнявся від марксизму Москви і не був до нього у виразній опозиції, — то, зашто б Москва саджала Плюща до «психушки»? Приймаючи таку порівняльну методу, можна було б прирівнювати кожного націоналіста (в широкому розумінні) до режиму А. Гітлера, а з тим і ми і д-р І. Овечко, були б двічі незгодні. Д-р І. Овечко пише: «Марксистських Плющів у нашій недавній історії було вже досить, і ми знаємо, до чого вони довели нашу Україну...» До стану, в якому тепер є Україна, — зокрема в ділянці русифікації, розгук якої набрав неймовірної сили, — довели не «марксистські Плющі», а комуніст-большевницький режим шовіністичної Москви і диктована нею «генеральна лінія» партії (членом якої Плющ не був), до якої «марксистські Плющі» були в опозиції. Важко також погодитися із закидом у сторону нашої преси, що вона «хоче затерти» марксизм Плюща, бо ця преса виразно про цей його марксизм інформувала.

Пишемо ці доповнення до характеристики Солженіцина і Плюща в найкращій вірі та у формі дружньої дискусії, і надіємось, що д-р І. Овечко так їх зрозуміє і сприйме.

КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР

Михайло РАТУШНИЙ

ПРИЗНАННЯ

Мені ти снилась,
як весна.
Ти чарам
була повита.
Була дощами
перемита.
Існаче ждала
свого літа —
була одна...

Ти вся в мені —
в моїм горінні,
в думках бентежних
і у снах.

Ти вся в мені!
В моїм творінні,
в моїй душі,
в моєму раїні,
ти не у смерті
і не в тіллі —
ти — у піснях,
в моїх піснях!
Твоїх очей
забути не можу
твоїх очей
глибіню ясну...

Себе я мучу
і тривожу,
бо лиш одну
любити можу —
любити, як юність
і весну,
тебе одну...

Ти не тільки там, де княжий Київ,
Де горять тисячолітні хрести.
Україно, ти неначе мрія,
Що її чужим — не досягти!

Ти у всіх країнах, Україно,
В образі нестримного крила, —
Бо усюди є така людина,
Що тобі на вірність присягла!

Усмішка Леоніда та поцілунок Тат'яани виявляють почуття та характер цієї першої зустрічі.

ДОНЬКАМ І СИНАМ СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

Хто має сумління, сьогодні — далеко думками, Де в каторгах доньки й синове Святої Землі, І голос їх сповнений болем лунає світами, Прорвавшись понад катівні в сибірській імлі.

Хоч тіло шматують і голодом морять садисти, Та духа не вбити, як вірою сповнений вщерт, Не даром вдихнув Ім Святої Землі дух пречистий Своєї наснаги, що зборює там навіть смерть.

Чого ж вони хочуть, ті мужні бійці України?

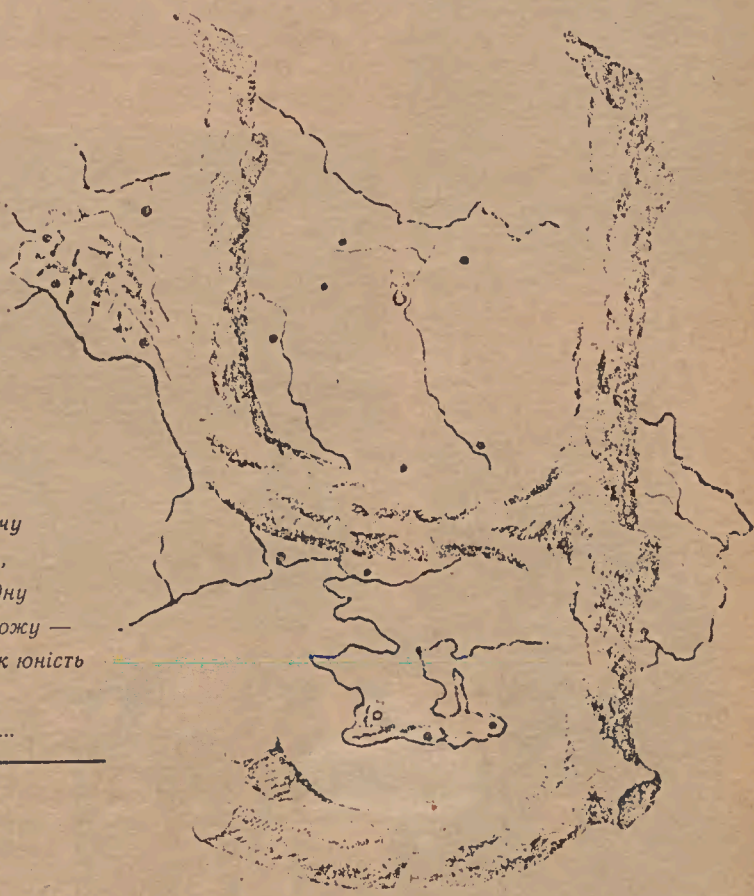
— Щоб нам не московцями мови ясний маєстат!
— Щоб нам по-вандалському не руйнували святині!
— Щоб нам не палили культури прадревньої сад!

Тому ми, що вільні, до брам світових не вгаваймо Все стукати гостро, аж поки не звільнимо їх, За страдників рідних в жертвній борні ми триваймо, В байдужості жити тепер — непростенний це ж гріх!

Та ж світ прозріває і кара гряде за облуду Для того дракона, що зветься ганебно Москва, — О, ще дочекаєшся ти справедливого суду, І скотиться в пропасть потворна твоя голова!

Із каторги вийдуть Святої Землі вільні діти, Як велети дужі, як сім'я нових поколінь, І будуть народам закони священні творити В ім'я України і Божої Правди, — Амінь.

Гариса Мурович

Україна

ЛЕОНІД ПОЛТАВА

Валентиніві Морозові

Ти живеш у гуркоті турбіни,
У гнізді орлинім на шпилі,
І у слові першому дитини,
І у надрах нашої землі;

ЧЕРНІВЦІ

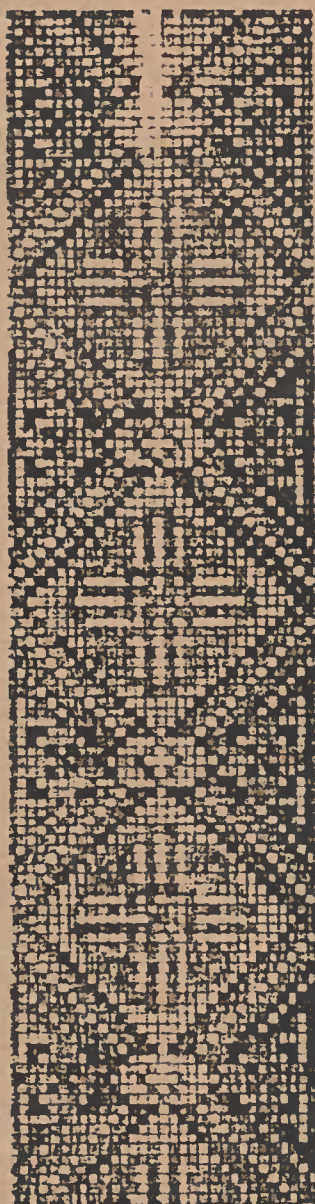
Залізничний вокзал

Railway Station

На вулиці Ольги Кобилянської

Olga Kobilyanska Street

Говорячи про забудову міста, насамперед необхідно звернути увагу на його архітектурні ансамблі.

Центральна площа. Тут колись була околиця, місто в ті часи розташовувалося більш на північ, у районі нинішньої Волгоградської вулиці, і займало невелику територію Поступово площу забудовували кам'яними будинками, головне місце серед яких посідала міська ратуша. Далеко видно її високу, увінчану шпилем башту з годинником. Прямокутний у плані, з внутрішнім двориком, будинок ратуші по фасаді прикрашений портиком з каньєльованими пілястрами.

Будинки, що замикають площу, мають досить розмаїту архітектуру. Палац культури працівників легкої промисловості з багатим ліпним і скульптурним оздобленням межує з Будинком офіцерів, вирішеним у строгих формах конструктивізму. На протилежному боці — будинок колишньої Палати торгівлі і ремесла, на фасаді якого можна бачити керамічні вставки із зображенням знарядь праці. Зараз в ньому розташований медінститут.

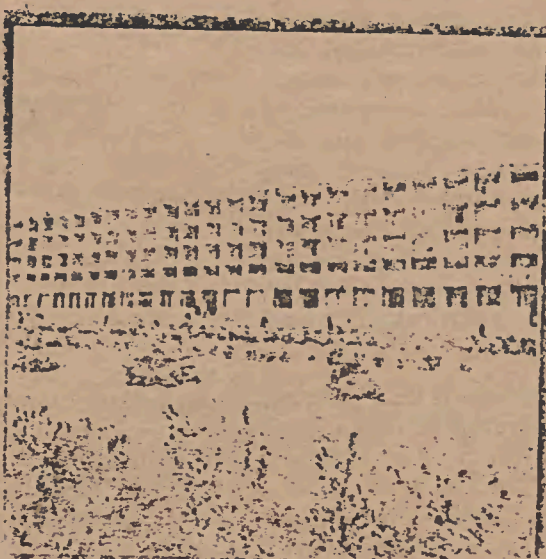
Черепичні дахи, подекуди одностіжкові, з великим виносом в бік галерей, глухі торцеві мурів, сила цегляних димарів, неширокі вулиці з крутими підйомами і спусками, візерункова бруківка проїжджої частини і майже повсюдно тротуари з плит рожевого і сірого піщаника — все це дуже характерне для Чернівців.

Планується створення нового архітектурного комплексу Чернівецького університету і готелю «Інтуристи». Чернівці прикрашають численні парки і сквери, деякі з них — Парк ім. 50 річчя Жовтня — закладено нещодавно, а деякі — парк в ансамблі університету — взято під охорону держави як пам'ятки садово-паркового мистецтва XIX сторіччя.

Поблизу міста створено «Лька Баз відпочинку» — зелений пояс Чернівців. Серед них великої популярності набула база «Буковина», розташована серед мальовничих лісистих пагорбів на березі штучного озера. Для автотуристів відкрито кемпінг у Горькому Урбані.

Темпи будівництва збільшуються, і через кілька років невпізнанно зміниться багато районів міста.

На гербі сьогоденних Чернівців широко розчинені ворота — давній символ гостинності цього красивого і своєрідного міста.

ГОТЕЛЬ «БУКОВИНА»

Airport

«РУСЬКИЙ МІЩАНСЬКИЙ ХОР»

У 1901 році, через два роки після організації «Буковинського бояна», в Чернівцях виникає ще одне співачке товариство — «Руський міщанський хор»¹. Вони були схожі поміж собою і структурою, і репертуаром, і метою діяльності. Та коли «Боян» об'єднував переважно інтелігенцію, то в «Міщанському хорі» брали участь українські робітники та ремісники, що гуртувались головним чином навколо культосвітніх об'єднань «Міщанська читальня» та «Зоря». Диригентом хору став Мирон Гундич, робітник залізничної станції Чернівці, котрий знав ноти і добре грав на скрипці. На початку лютого 1901 року відбулися збори, які прийняли статут нового товариства, обрали керівний орган, котрий щорічно звітував перед зборами і нерідко оновлювався.

Через кілька днів після свого створення «Міщанський хор» виступив з концертом, перед початком якого до присутніх звернувся перший голова товариства Гнат Власюк. Він говорив про велике значення рідної пісні й музики для виховання і піднесення свідомості буковинських українців, указав на її роль і місце у вокальному мистецтві світу. Потім хор проспівав віночок пісень «Було б не рубати зеленого дуба» Д. Січинського; «Ой вербо, вербо» М. Кумановського; серенаду Шторха «Глибоким сном»; «Туман яром котиться» М. Лисенка та інші твори. За тодішньою традицією, у програмі концерту було також художнє читання поезій Ю. Федьковича та І. Франка. У газетних рецензіях зазначалося, що співи і декламації справили глибоке враження на присутніх, серед яких було багато робітників, ремісників та інтелігенції.

Того ж року «Міщанський хор» влаштував кілька вечорниць із співами й танцями та взяв участь ще у двох великих концертах, один з яких присвячував Ю. Федьковичу.

Вже на початку свого існування товариство запровадило вивчення теорії співу, придбало необхідну музичну літературу та ноти, а згодом збагатилось і власним оркестром.

Особливо поживалась діяльність «Міщанського хору» з другими відвідинами Чернівців (1904) Миколою Віталійовичем Лисенком. Ще напередодні приїзду видатного композитора товариство влаштувало великий концерт, програма якого складалася з творів ювіляра (35-річчя творчої діяльності). А шостого травня всі любительські колективи Чернівців у присутності великого гостя зі Східної України брали участь у цьому визначному мистецькому святі. У виконанні «Міщанського хору» тоді прозвучали Лисенкові «Коло млина, коло броду», «Козаченьку, куди йдеш», «Верховино, світку ти наш», «Молитва» та «Ой летіла зозуленька» Ф. Колесси. Микола Віталійович схвально відізвався про концерт хору під керівництвом Мирона Гундича.

У 1905 році диригентом став Іван Робачек, керівником оркестру — чех Салач, а трохи згодом — українець Сторожук. Сучасники свідчили, що зміна керівництва не позначилась негативно на мистецькій майстерності колективу. Особливе враження справило на присутніх концерт, що відбувся у жовтні 1906 року за участю Гната Хоткевича, політичного емігранта зі Східної України, великого майстра гри на бандурі. Загальному успіхові виступу сприяли також піаністка Наталя Пігуляк та Модест Левицький, що того разу керував хором.

Деякий час на чолі мистецького колективу товариства стояв Дм. Камінський, а з 1909 року знову І. Робачек, котрий значно зміцнив склад його учасників та поновив репертуар. Навесні 1910 року М. Гундич повернувся з Америки, куди виїхав п'ять років тому, і знову став за диригентський пульти. Тоді ж за його участю відбувся великий концерт і розпочалась підготовка до 50-річчя з дня смерті Т. Г. Шевченка. У день ювілею 9 березня 1911 року «Міщанський хор» виступив у співучасті з селянським хором з Глибокої. Ще один великий концерт влаштувало товариство того року на відзнаку сторіччя з дня народження першого українського письменника Галичини Маркіяна Шашкевича.

На той час товариство кількісно збільшилось, творчо зросло, навіть порушувалося уже питання про створення при ньому постійної школи співу та музики. А втім, добромудрі не судилися здійснитись. Причиною цього були незгоди, що виникли між членами виділу та диригентами, в результаті яких дехто й зовсім залишив товариство. До дальшого занепаду діяльності хору у значній мірі спричинилась передвоєнна атмосфера, коли різні партії і їхня преса нацьковували один народ проти іншого, розпалювали національну ворожнечу, змагались у взаємних звинуваченнях. А проте, і в 1914 році було відзначено концертним сторічним ювілей з дня народження Т. Г. Шевченка. Потім вибухнула світова війна, а з нею припинилась і будь-яка мистецька діяльність українських товариств. Адже даремно кажуть: коли стріляють гармати, музи мовчать!

зусиллями І. Робачека вдалося створити і підготувати до виступів хор, почалися концерти, вечори, вистави. Ще більше поживалась творча діяльність у наступному, 1921, році. Крім кількох концертів і вечорів з танцями, читалися лекції з питань літератури та на інші теми. Через рік товариство кількісно виросло, поліпились його фінансові справи. Хор взяв діяльну участь у відзначенні 35-річного ювілею письменницької праці Ольги Юліанівни Кобилянської.

Поряд з пісню і музикою «Міщанський хор» активно популяризував українське театральне мистецтво. Його аматори часто ставили п'єси з народного життя. Один з рецензентів «Буковини» писав з приводу гри у виставі «Свекруха» Л. Лопатинського: «Люди, що звичайно займаються найважчою працею, бо належать до мулярського стану, гарно справляються зі своїми завданнями»¹. Повне ж визнання на театральній ниві «Міщанський хор» здобув у 1907 році, коли на його сцені була поставлена драма М. Старицького «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці». Крім Чернівців, аматори виїжджали з концертами і виставами у Сторожинець, Кіцмань, Заставну та інші містечка Буковини.

Особливо виріс авторитет «Міщанського хору», коли його театральну трупу в 1923 році очолив відомий чернівецький актор і режисер Іван Дудич. До театральної трупи товариства входили такі обдаровані самодіяльні артисти, як І. Созанський, І. Робачек, С. Терлецький, І. Дутка, А. Лиснянська, В. Дячук, С. Дубиневич, Х. Сологуб-Подзімник, пізніше сестри Павловські — Маруся, Катерина і Стефа та інші. Критика не раз відзначала талановиту гру І. Дутки, С. Терлецького, І. Дудича, Х. Сологуб-Подзімника, М. Павловської та інших митців, а також добру режисуру, яку здійснювали І. Дудич, І. Дутка та С. Терлецький.

Основу репертуару трупи становили переважно твори української класики. Серед них: «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці», «Ніч під Івана Купала» М. Старицького; «Дай серцю волю — заведе в неволю», «Пошились у дурні», «Невольник» М. Кропивницького; «Безталанна», «Наймичка», «Хто винен?» І. Карпенка-Карого; «Міщани» М. Горького; «Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемовського; «Катерина» М. Аркаса; «Вій» М. Гоголя; «Вихованець» М. Янчука; «Украдене щастя», «Учитель» І. Франка; «Повернувся із Сибіру» Л. Яновської; «Хмара» О. Суходольського; «Про що тирса шелестіла» С. Черкасенка; «Сватання на Гончарівці» Г. Квітки-Основ'яненка; «Ясні зорі» Б. Грінченка та інші.

Майже два роки (1924—1926) основний зміст роботи «Міщанського хору» становило драматичне мистецтво, хоч в умовах королівсько-румунської окупації і нелегко було пробивати дорогу українській п'єсі, бо, крім багатьох перешкод і утисків, власті взагалі на тривалий час забороняли вистави. Але і в такі моменти діяльність «Міщанського хору» не припинялася. Широко знаний у Чернівцях співак і музикант Денис Руснак, підбравши у хор здібну молодь, влаштував хоріві виступи і високою виконавською майстерністю зумів розкрити чудову красу і привабливість української пісні. Концерти залучали широке коло слухачів.

Можна з певністю стверджувати, що «Міщанський хор» тривалий період був другим театром з паралельно існуючими в Чернівцях напівпрофесійними трупами І. Захарка, С. Терлецького та І. Дудича, а інколи єдиним товариством, що представляло українське сценічне мистецтво на Буковині.

При «Міщанському хорі» певний час існували курси

СОЛОМІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА (1911 р.)

ГНАТ ХОТКЕВИЧ (1877—1938)

СОФІЯ СТАДНИКОВА (в центрі) серед артистів Чернівецького українського театру. Знімок зроблено у 1933 р. під час відвідин Чернівців.

по вивченню української хореографії, виступала танцювальна група, здійснювалась інша освітня діяльність. У 1923 році з ініціативи уже згаданого І. Дудича були організовані також і курси української мови, на яких чимало людей навчилось читати й писати рідною мовою. Ясна річ, це мало неабияке значення за умов, коли королівсько-румунські окупанти заборонили всі українські школи на Буковині.

Слід, проте, визнати, що діяльність товариства не була вільна і від впливу церкви, відчувалась і певна національна обмеженість. Тут позначились конкретні історичні обставини, в яких воно існувало. Та все ж головна заслуга «Міщанського хору» в тому, що він у важких умовах соціального і національного гноблення активно популяризував українську пісню, музику, театральне мистецтво серед робітників, ремісників та інших верств трудящих. При товаристві створювались курси і семінари, вивчалась фахова література. У театральній трупі в різний час брали участь професійні митці (серед них відома оперна співачка Філомена Лопатинська), які свої знання і досвід передавали любителям. І тому не дивно, що чимало аматорів, за визнанням спеціалістів, стояли на рівні професійних митців. Частина учасників хору в 1940 році влилася в колектив новоствореної обласної філармонії.

ОРЕСТ РУСНАК (1895—1960)

ОБНОВИ БУКОВИНСЬКОГО КРАЮ

На березі Дністра, неподалік од Сокирян, пролунав мирний вибух: розпочалося виймання ґрунту з котлована майбутньої Дністровської гідроелектростанції.

Спорудження енергетичного об'єкта на Буковині має велике значення для подальшого розвитку народного господарства краю. Адже, крім гідро-, тут буде зведена також акумулююча електростанція. Разом вони вироблятимуть щороку майже 3,5 мільйона кіловат-годин електроенергії. Отже — енергонасиченість промислового і сільськогосподарського виробництва на Буковині значно зросте. До того ж спорудження водосховища — гранітну улоговину Дністра перетне 127-метрової висоти

гребля — дасть змогу напоїти вологою більше 470 гектарів посушливих степів Придністров'я.

Роботи по підготовці будівництва Дністровської ГЕС, проектну документацію якої виготовив харківський інститут «Укргідропроєкт» імені С. Жука, почалися три роки тому. Нині вже здано в експлуатацію систему очищення води.

— Дбаючи про охорону навколишнього середовища, — розповідає начальник будівництва, досвідчений енергетик О. Петренко, — ми перш, ніж зводити саму станцію, спорудили систему очищення води. Очисні споруди щодоби зможуть переробляти 4,7 тисячі кубометрів води, що надходить із будівельно-монтажних —

автомобільного, монтажного, домобудівного та інших — підрозділів будівництва ГЕС. Отже, вода у Дністрі, як і раніше, буде чистою.

Виросло на березі ріки й селище енергетиків — Новодністровськ. Його вулиці — Ентузіастів, Гідробудівників, бульвар імені 58-ї річниці Великого Жовтня, прикрашені багатопверховими будинками, збігають з мальовничого пагорба до річки. Працює в місті, яке до сьогодні значить-ся ще не на всіх картах, середня школа. Ось-ось відчинять двері дитячий комбінат, музична школа. А на кінець десятиї п'ятирічки у квартирах з усіма вигодами мешкатиме в Новодністровську понад 15 тисяч чоловік.

І. ЛЕПША.

● Вокальний ансамбль «Ялинка» Сторожинського районного будинку культури.

Жителька села Виженки, Вижицького району Чернівецької області Парасковія Клим десятки літ віддала улюбленій справі — вишиванню. Майстриня удостоєна високого звання майстра народної творчості УРСР, а її роботи неодноразово відзначалися дипломами на республіканських конкурсах народної творчості і художніх виставках.

На фото: Парасковія Клим за улюбленим заняттям.

НА ЗАМОВЛЕННЯ АРТИСТІВ

П'ять років тому, коли у Вижниці організувався ансамбль «Смерічка», працівники Вижицького райпобуткомбінату одержали перше замовлення — пошити для артистів костюми. Відтоді вижицькі майстри виконали чимало подібних замовлень — виготовили сотні різних костюмів для естради, хорів, танцювальних колективів та вокально-інструменталь-

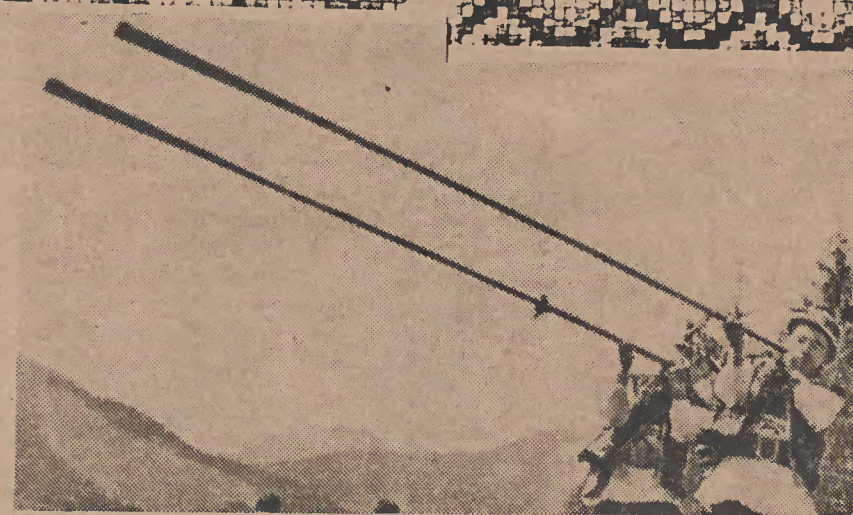
них ансамблів. І не лише для аматорів сцени Чернівецької області. Замовлення надходять від самодіяльних і професійних колективів з усієї України.

А в минулому році побутовики одержали досить оригінальне замовлення від будинку піонерів Сторожинського району — пошити національні плаття для ля-

льок. Воно також було успішно виконане.

Продукція вижицьких майстрів здобула велику популярність.

Щоб вишити національні костюми, мало бути лише першокласним спеціалістом. Треба ще мати художній смак. Ці дві якості добре поєднують у своїй роботі Ольга Курик, Тетяна Гельбер, Олена Рахубовська, Василіна Загул та інші.

Чернівці. Одна з мальовничих вулиць міста.

ПОРТРЕТ БУКОВИНИ

Художники Чернівецької області відправили в Кишинів свої кращі роботи — більше двохсот творів живопису, графіки, скульптури, прикладного мистецтва. Вони ввійдуть до пересувної виставки, з якою познайомляться жителі столиці Молдавії, а також міст Бельців та Бендер.

У багатій експозиції трудящі братньої республіки побачать неповторну красу Буковини, велич невтомних трудівників оновленого краю.

Чернівецька область. Виступає лауреат республіканських конкурсів вижицький самодіяльний народний ансамбль танцю «Смерічка».

Фото В. П'ясецького.

РОДИННА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙ ОТЦЯ БОГДАНА ГОРГІЦІ Торонто, Онт.

Субота, 20 березня 1976 року настовго залишилися радісним і незабутнім днем для о. Богдана Горгіці, його родини та всіх присутніх. Це був день урочистого свята — 50-літнього ювілею з дня народження о. Богдана Горгіці, настоятеля української православної церкви Св. Андрія Первозванного в Західній Торонто, як також 20-ліття його служіння при цій громаді.

Ювілей влаштували голова сестрицтва Св. Софії пані Н. Коваленко з допомогою голови громади І. Фірмана.

На 7-му годину вечора до церкви Св. Андрія Первозванного прибуло багато гостей, парафіян, щоб бути присутніми на молебні за здоров'я о. Богдана і добродійки Ліоні та їхніх синів. Молебень відслужили протопресвітер Д. Фотій і протоєрей Ю. Ференців з катедри Св. Володимира, митр. прот. М. Боднарчук з Нью-Торонто, прот. М. Критюк із Скарборо і прот. С. Гуцуляк з Ошаві.

По молебні гості зішли до церковної зали на вечерю, яку приготувало сестрицтво Св. Софії. Коли майже всі місця були зайняті, господар свята І. Фірман попросив декілька хвилин уваги, щоб належно розпочати вечерю. Коротко з'ясував значення цього вечора і попросив о. Фотія поблагословити Божі дари, якими Господь обдарував нас. Після молитви присутні привітали о. Богдана, добродійку та синів, а

хор на чолі п. С. Босого заспівав могуче Многії Літа, а їх підтримали всі присутні.

По смачній вечері господар продовжував програму ювілейного вечора. Головний стіл був застелений гарним українським обрусом.

До стола підійшла голова сестрицтва із своєю заступницею та вручила добродійці китицю троянд. Зворушена добродійка зі сльозами радості подякувала за несподівану пошану до неї. Потім господар відчитав та вручив о. Богданові Грамоту Благословення, яку прислав Блаженніший Митрополит Михайл, як теж щиро-сердечне побажання для всієї його родини.

Відтак з привітаннями і побажаннями промовляли отці: Гуцуляк, Боднарчук, Критюк і Ференців. Від громади вітав А. Богуславський, від сестрицтва Св. Софії пані Коваленко. Дуже гарно і щиро говорив син Борис про батьківський день уродин, день 50-ти прожитих ним років. Пан Ковалєвський, дуже добрий приятель родини Горгіці, згадав рідну Буковину, покійного батька отця Емануїла та покійну добродійку Анну, з якими він дружно жив. Пан Мороз теж вітав отця Богдана з днем його 50-літнього ювілею і пані добродійку з синами. Не остався позаду і наш диригент п. С. Босий: він теж вітав отця і бажав йому кріпкого здоров'я та ще довго служити при нащій парафії. Зворушений ювілят отця Богдан весело і вдоволено поглядав навкруги себе і на подарунок, яким обдарували його всі присутні. Дійсно, вечір був оповитий гарним ювілейним і морально-духовним настроєм.

Перед закінченням програми отць Богдан висловив своє особисте і родинне вдоволення, причому запевнив присутніх, що цей вечір останеться в нього незабутнім святом.

Остачу із збірки на покриття, пересилаємо на пресовий фонд „Вісника” 38 дол., як дар від імені отця Богдана Горгіці з його 50-літнього ювілею.

ВІСНИК

Присутня

Георгій Гарас

Чарівний дивосвіт народного орнаменту здавна вабив людей своєю витонченістю, грою кольорів, життєствердним оптимізмом. Недаремно-бо про нього складено так багато пісень, немало зроблено і наукових розвідок. А на вечорницях і нині дівчата полюбують вишивати, хоч, здавалося б, фабричні вироби вже давно звільнили їх від цієї копіткої роботи.

Вишивають, звичайно, за готовими взірцями, переймаючи їх одна в одної, і рідко замислюються над тим, хто ж творець тих скарбів? Хто вони, безіменні майстри, що донесли з глибини віків нам у спадок немеркнучої краси перлини? Таке питання ніби й недоречно, бо творцем прекрасного є сам народ. Та серед загалу завжди знаходяться особливо обдаровані умільці, котрі, як губка, вбираючи надбання поколінь, помножують їх своїм хистом, своєю творчістю. Вони живуть між нами і часто присвячують цьому мистецтву усе своє життя. Таким от митцем-орнаменталістом на Бу-

ковині був заслужений майстер народної творчості Української РСР Георгій Олексійович Гарас. Близько сорока років творив він нові зразки буковинського орнаменту на основі народних взірців.

Містечко Вашківці у Вишницькому районі Чернівецької області, де 27 лютого 1901 року народився Георгій Гарас, полонить своєю мальовничістю, притаманною поселенням передгір'я, своєрідним побутом і колоритністю одягу його мешканців.

Орнаменти Георгія Гараса здобули визнання завдяки народній основі. Вони близькі й зрозумілі людям. Художник немало зусиль докладе, щоб вивчити особливості, збагнути «секрети» краси народної вишивки і килимарства. Не в одному буковинському селі побував він, поки зібрав ці перлини. Та було б хибним думати, ніби митець у полоні давніх, усім відомих узорів і лиш перелицьовує їх на свій кшталт.

У творчому доробку митця є узорі різних композицій — вузькі стрічкові, бордюрні, у вигляді розет та килимові, які дають можливість застосування їх ткалями.

Своєю багаторічною творчістю художник, створивши близько трьох тисяч малюнків, збагатив українське мистецтво оригінальними орнаментами художньої вишивки для сорочок, рушників, скатерок, подушечок, орнаментами для килимів та порцелянових тарілок.

У 1966 році творчий доробок митця був представлений на персональній виставці у Вашківцях, а згодом — у Чернівцях. Захоплення відвідувачів засвідчене в щирих записках книг відгуків і побажань.

Визнання таланту окрило митця. Незважаючи на похиллий вік, повний енергії, творчих задумів і поривань, Георгій Гарас продовжував плідно працювати до останніх днів свого життя.

І хоч майстра вже немає, його візерунки продовжують жити у вишивках народних умільців, веселять зір барвистістю народного узору.

БУКОВИНА
Український незалежний Журнал
ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА

Редакція не звертає надісланих матеріалів і не веде листування в їх справі, застерігаючи за собою право їх скорочувати та спростовувати. Статті, підписані прізвищем чи ініціалами автора, не є кончею висловом становища Редакції. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ!

Річна передплата \$1.50 в Канаді, поза Канадою \$2.00
Ціна подвійного числа за процентів.

BUKOVINA
UKRAINIAN QUARTERLY
4 Underwood Avenue
TORONTO, Ontario
M6S 2A5

НАСТРІМ ГОЛОВ

САТИРИЧНО
ГУМОРИСТИЧНИЙ

ДОДАТОК
БУКОВИНИ
Ч. 2.
Липень 1976

КАРИКАТУРИ:
ОКО, МАГАС
Спілка

"HABLONG"

comic supplement
to
bukovina

A. Kovalsky - Editor.

ПЛЯЖ

МОТТО:

"Мадам,
Вашим задоволенням
Ви заступили мені сонце..."

Всюди люди розляглися,
Мов ті раки полеклися!
Стурнкі, товсті та "пузаті",
Ніхто вже не всидить в хаті!
(Молоді, старі й жонаті.)

З вереском в піску гуляють діти,
Порпаються, мов муравлі-терміти,
А матері із своїх чол стирають "піти",
Бо й є з чого тут зіпріти!

**

Сонце гріє мов у печі,
Луп'яється вже стегна й плечі,
Животи почервоніли,
Від різних "вод" аж "вибубніли"!

Сонце гріє — кипить воду,
Пісок вогнем пече зі споду!
Іншого нема виходу:
Біжи й прямо скач у воду!

МОТТО:

В Старім Краю народився
У таборах оженився,
А в Канаді доробився...

Жінка в мене, мов та краля,
Кличу її голубка Галя.
Маю домок — як палату,
Маю тещу — мов гармату
І діточок повну хату.
У гаражі маю "б'юйка",
(Що дістав у дар від вуйка!)
Грошей маю вже з пів ворка.

**

Тепер час для "галідею",
Тож пакую всю "сімею"
До свого нового "б'юйка",
(Що дістав у дар від вуйка!)
Війо-о-о! І ми вже в Маямі,
Чи там в іншій парній ямі!..

САМІТНИЙ

МОТТО:

"І чи мож лежати мені,
Десять спокійно там в тіні?"

Люблю сам піти на пляжу,
Й коло дівчат собі ляжу.
Одні під лозами у тіні,
Другі в піску чи на ріні.

Але Зіні і Катріні
Не подобається в тіні!
Гуляють в соняшнім промінні,
Плавають у морській піні,
Мов кози скачуть по камінні...

А на них... тільки "бікіні"...
Ой, подобаються ж мені!..

Дністровий Щупак

ЦІКАВІ АНЕКДОТИ

Не думайте, що справа мого громадянства є остаточна, — сказав раз Айнштайн. — Нині я є американцем. Але коли по моїй смерті виявиться, що моя теорія правдива, тоді німці скажуть, що з є німець. Французи що я громадянином світу. Коли однак в майбутньому вчені знайдуть якусь помилку в моїх працях, тоді французи скажуть, що я німець, а німці — що я жид!

Веселе з Німеччини

Дуже ображений почувся урядовець з Найштадту, коли відвідував селянина Бравна в Альтенштадті. Коли він увійшов на подвір'я Бравна, той закричав до жінки:

— Жінко уважай, „урядова свиня“ вийшла на подвір'я.

Як пізніше виявилось. Бравн не мав на думці урядовця, лише свою свиню. Він годує дві свині: одна призначена для власного вжитку і називається „родинна свиня“, а друга має піти на заплатавання податків і дістала ім'я „урядова свиня“.

Вакації мені легко плянувати: — "Бос" скаже коли, а жінка скаже куди, — каже мій друг.

З ПОЛЬСЬКОГО ГУМОРУ

У Варшаві розказують собі „від вуха до вуха“ віршик в якому невідомий автор перекладає деякі французькі слова на московську мову:

По французьку — ле савон,
а по руські — мило.
По французьку — міль пардон.
а по руські — в рило!
По французьку — сос'єте,
а по руські — шайка.
По французьку — ліберте,
по руські — нагайка.

Клим: — Ох пане дентисте, прошу вас витягніть скоро мої зуби бо маю страшний біль.

Зубний лікар: — Та що це ви жартуєте, у вашому роті не має ані одного зуба!

Клим: — Та вони ж не в роті, а в животі!

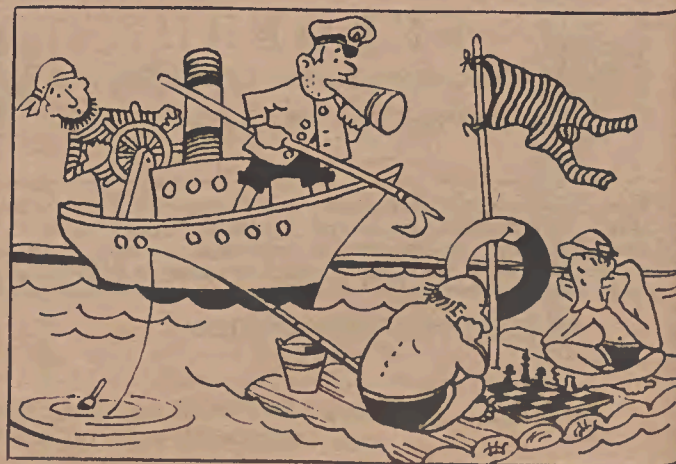
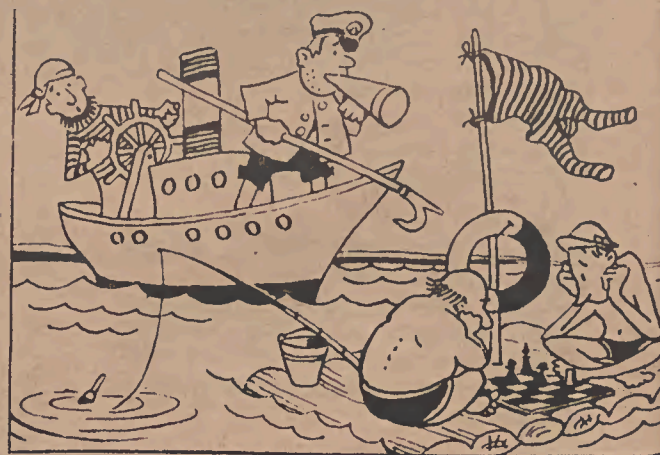
* *

— Чому ви, куме, завжди замикаєте очі, як п'єте горілку,
— Бо я присягнув жінці, що вже ніколи не загляну до чарки і мушу дотримати слова.

ЧИ УВАЖНІ ВИ!

На першій погляд, обидва ці малюнки однакові. Але насправді між ними є 15 відмінностей. Спробуйте знайти їх.

УСМІШКИ

ЩУПАКОВІ

Щупак

Прогулька на озеро Сімко

Іде наше товариство,
По "гайвею" чотириста.
(Мужви було понад... "триста").
Приїжджають на лейк Сімко,
І пісню всі співають грімко:

— "Гей-га, уха-ха,
Буде риба "білюха!"

Кричить Горський "рибо-хват":
— Вилізайте хлопці з авт!
Тут чекає на нас "лейк-травт"!

Мов на конях по льоду,
Ми їдемо на "скіду-у"...

Ось видніє вже колиба,
Мов та "дача", мов садиба...
У колибі, — себто "гат"-і,
Тепло, як у добрій хаті!...

Повлізали всі до "гат",
Мов до рідних теплих хат.
Посідали всі в "шпалір"
І вудки тичуть в отвір.

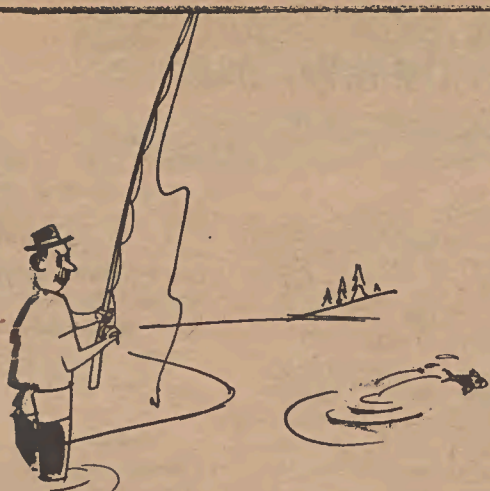
Вже сіпнула в одного,
Витягає... — ну?! — нічого...
Другий кричить: — Маю гада!
Витягає... — лиш припада...

Третій тягне й кричить:
Що за штука! — ось глядіть!
Витягає — є "білюха",
Трохи більша, як та муха...

І ще "білюхи" дві зловили,
І над дірою "віват" пили...
По черзі пили "сивухи",
Щоб ловилися "білюхи"...

Більш "білюхи" не зловили,
А "сивуху" — всю допили!...

Уже їдуть всі додому,
Лиш без гуку, без розгону...
Ідучи вже не співають,
Тільки тихо сплять-дрімають...
І сниться їм про "білюху",
Про лейк травт..., про "сивуху"...

— А тепер усміхніться!

3 ІТАЛІЙСЬКОГО ГУМОРУ

СПРАВЖНЯ ПРИЧИНА

Суддя: Чому ви жбурнули на голову гостя дві склянки? Звинувачення: Тому, що першою не влучив.

ЩО КРАЩЕ

Чоловік запитує дружину: — Що краще? На річницю нашого одруження купити тобі шубу з натурального хутра чи поїхати у Швецію? — Ідмо у Швецію! — відповіла дружина. — Я чула, що там хутро дешевше!

НЕ ЧАСТО...

Одна жінка, аперше піднявшись на другу платформу Ейфелевої вежі, глянула вниз і, мерзлякувато повісивши плечима, запитала у служниці: — Скажіть, а чи часто звідси падають відвідувачі? — Ні, сеньйоро, — відповіла та, — тільки раз у житті!

СІАМСЬКІ КОТИ

Стара жінка зайшла до зоомагазину, щоб купити собі кота. Власник зоомагазину показав їй двох дуже привабливих котиків і сказав: — Подивіться, будь ласка, ось цих. Це — сіамські. — Яке диво! — вигукнула жінка. — А як же вам адалось відокремити їх одне від одного?

НЕ ПОДУМАВ

— Татусю, дай мені п'ятдесят лір, — просить підліток у батька. — Що з тобою, сину? — обурено запитав батько. — Та чи ти знаєш, що таке п'ятдесят лір? — Ти правий, тату, — зітхнув син. — Я не подумав. Дай мені тисячу лір!

ПЕРША РИБА

От приятель наш Тарас,
Пішов на рибу перший раз!
Сам він довгий, як драбина,
Вудка в нього мов пружина...
Став на річці серед броду.

І закинув вудку в воду.
Потривало лиш хвилину,
Витягає він "рибину".

З радощів почав сміятися,
Мов навіжений кричати:
Рибу, рибу! Сміявся рибу!

— До кого пишете цього листа? — питає лікар умово хворого.

— До себе пишу, — відповідає цей.

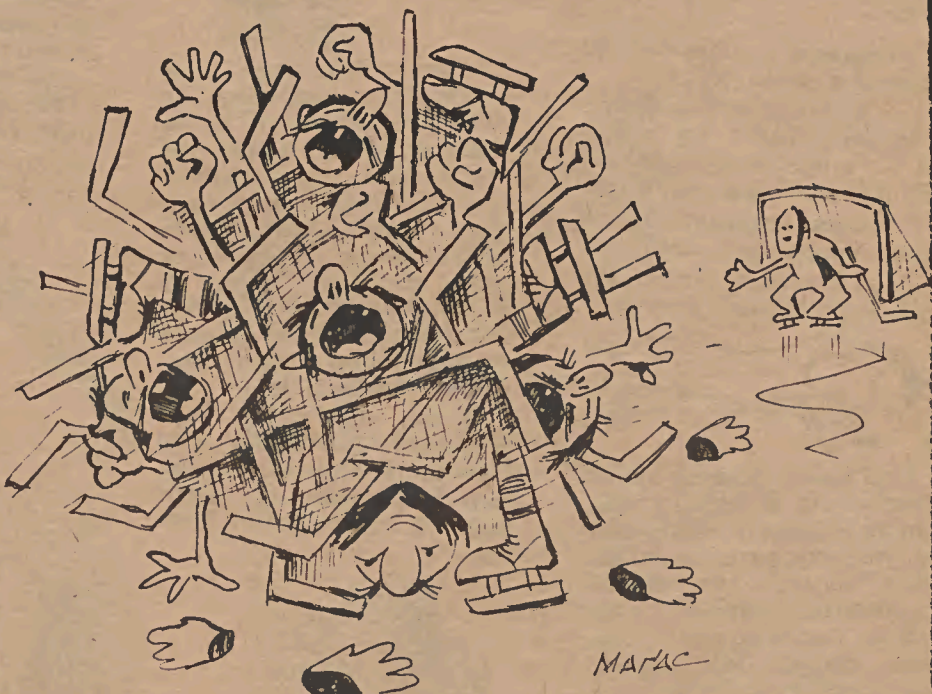
— А що це ви в ньому маєте написано? — допитується цікавий лікар.

— І як же я можу знати, коли я ще його поштою не отримав, — пояснює хворий.

МАМИН СИНОК

Степан дістав покликання до зійська. Коли надійшов день від'їзду, каже мама:

— Степанчику, уважай, не спізнйся ранком вставати. Це було б дуже негарно, коли б із сніданням мусіла ждати на тебе ціла компанія.

HOCKEY NIGHT IN CANADA

Клюнув на живця...

КАЗКА ПРО ЛЬВА, ОРЛА, ВЕДМЕДЯ ТА ПРО ЛАТАН-ПТИЧНИЙ ПАКТ

(фантастична алегорія)

Було колись, дуже давно, як ще звірі говорили, у великому царстві та — дивно — му господарстві, жив собі Лев...

Лев був царем всіх звірів і жилося йому добре, а його підданим звірям також не зле, звичайно, як під захистом львиного хвоста...

Царював наш Лев довго, але коли постарівся, небога, то його царство почало розлітатися...

І так Слоні з над Гангеса та Тигри з над Гіндуса та Брамапутри почали жити своїм власним життям та зреклися його підданства.

Даблінські Бульдоги одержали самостійність, за яку боролися віками.

Австралійські Кенгури сказали:

— Лево, наш тату! Жиймо, як браття, але рахуймося, як жиди.

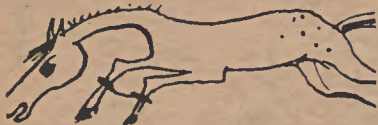

Південно-африканські Жирафи сказали:

— Які ми з Тобою брати, Світлий Лево?! Ти м'ясоїд — а ми траву пасемо! Не подорожі нам разом іти!

Також піддерли Львові свої коротенькі хвостики.

Ще й інших багато звірів відказалося послуху.

І до цього всього, як на збитки, ще й перські коні (чи то кобили!) відказалися "делівирувати" своє молоко "кумис" (яке також називають "нафтою") і закрили "молочарню". Бачите, старий Лев, любив оце перське кобиляче молоко попивати на снідання, мовляв, помагає від "дишавиці", на яку він хворів...

Але і цього "ліку" не стало!

Не встиг ще Лев переболіти цього, як тут вже друга "напасть":

Крокодили з над Нілю загрожують перегородити його вузьку чи то сузьку стежку до джунглів, якою старенький Цар бродив на лави на дикі Кози в Малях та інших ще смирих і покірних звірів...

Але чи не найбільший "тробель" завдав йому, недалекий сусід, Ведмідь Бурмило, що був червоним царем у царстві Сатани.

Ведмедеві, бачите, замало стало його власного царства, ото він і почав чигати на Львине та на інші царства, щоб заграбати їх для себе.

Щоб трохи заспокоїти не наситного Бурмила то Лев і його союзники, себто

сестрінок Льва Орел "Сем" та Півник з над Сени, Лекок, віддали йому великі стада домашніх звірят, як: отари овець, що випасалися в Карпатах та обабіч Дунаю... Стада Сірих, круторогих Волів із Пусті, по обох сторонах Тиси... та рештки крутохвостих безрогів з над Висли (з яких то виробляють звісні краківські ковбаси!)...

Також віддали на зарі Ведмедеві балтійські гуси і качки, галицько-волинські і буковинські расокурки та пишні чеські індики.

Але це все, мов би каменем у воду кинув! Захляпаний Ведмедисько пожає цю здобич і далі своїми жими очиськами на вільний світ поглядає, аж йому слина з морди точеться. Хоче цілий світ зажерти!

Старий Лев, що був хитрий ще від лиса, звернувся до свого сестрінка, Орла "Сема", що жив за водою, і каже:

— Семку, дорогий мій сестрінку! Ти молодий, сильний, у воздуху літаєш та чую й до того атомові яйця несеш! Поможі нам боронитися перед пажерливим Бурмилом!

— Окей! — сказав Орел, та зараз взявся до роботи. І так, бачите, повстав

Латан-Птичний Пакт, себто латаний птичий і звірячий пакт для оборони "ще" вільних звірів і птахів, по цей бік залізного плоту, що відмежував від них червоне царство Сатани.

До того Пакту ввійшли крім Льва, Орла "Сема" і Півника "Лекока", ще й італійські ворони, бельгійські горобці, голландські сениці, грецькі бузьки, совні турецькі та західнонімецькі шуліки, яким тепер вже трохи погоїлися ранні крила та починають наростати пазури на лапах.

Нашого Канадського Муся також запрошено до Пакту, як "ліферанта" м'яса для Льва та зерна для птахів...

Правда, Червоний Ведмідь Бурмило, покищо, тільки дрючить із ними: там загартує, того дряпне, іншого знов лапою вдариє; але, як каже приповідка: "Збанок до часу воду носить"! Терпець може легко урватися! І до війни може навіть прийти...

Бо, як старі люди приповідують, колись така війна була. Між птахами у воді і звірями на землі...

Дністрови Щупак

— Я б іще краще усміхалась, якби ти більше заробляв!

ФЕМІНІАНА

Пішла по сито й вийшла заміж.

УЙГУРСЬКА ПРИКАЗКА

Дівчата нічого не хочуть, тільки мати чоловіка, а коли вони мають його, вони хочуть мати все.

Вільям ШЕКСПІР

Я знав тільки одну жінку, яка не взяла б золота — вона брала діаманти.

Горейс УОЛПОЛ

Жінки стали такі високоосвічені, що їх ніщо не здивує, крім щасливого шлюбу.

Оскар УАЙЛЬД

Спекалася чоловіка, що бив боляче, та потрапила до чоловіка, що б'є часто.

В'ЄТНАМСЬКА ПРИКАЗКА

Жінка була б у розпачі, якби природа створила її такою, якою робить її мода.

П'єр БУАЕТ

Ні в якому разі не одружуйся: як припаде тобі добра жінка, то будеш щасливий, а як лиха — станеш філософом.

СОКРАТ

Чоловік, який хоче одружитися, повинен знати все або нічого.

Оскар УАЙЛЬД

Роман — це мрія самотньої людини, самотність — це мрія людини, в якій роман.

Юліан ТУВІМ

Кохання — триумф уяви над розумом.

Г. Л. МЕНКЕН

Подружнє життя — це книжка, перший розділ якої написано віршами, а решту — прозою.

Бевєрл НІКОЛЬС

Коли жінки хочуть зробити з чоловіка овечку, вони завжди кажуть йому, що він лев із залізною волею.

Оноре БАЛЬЗАК

Жінка повинна дякувати богам, що її чоловік має вади: чоловік без вад — небезпечний спостерігач.

Джордж Севіль ГАЛІФАКС

Жінки пам'ятають перший поцілунок навіть тоді, коли чоловіки забули вже останній.

Ремі де ГУРМОН

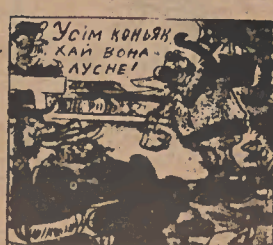
Придбала децю, бо незабаром у мене іменини, а ти ж можеш забути...

Зайшов раз Клим до шинки
І просить шинкаря:
— Наляй гарозку одну
я передбагаю сварку.

Шинкаря наляла гарку
І Кліма питає,
Що це він за сварку
І з ким, передбагає?

Витягнувши до дна гарку
Клим й відповідає:
— Я тому передбагаю сварку
Що в мене грошей немає!

Без слів.

"ЕРЦЕБЕЙШЕН"

МІЖ ЖІНКАМИ

— Знаєте кумо, що розказувала мені Петрова Настя? — хвалилася, що її чоловік був старшим десятником!

— А бачите, вилізло шило з мішка! Не тільки що старший, а й лисий! Я казала й кажу, що на таких як вона, то всі молодші хлопці навіть дивитися не хотіли!

МІЖ ВОЛОКИТАМИ

— Чим же ти так зруйнував своє здоров'я?

— Тим, що пив за здоров'я інших.

МІЖ ПРИЯТЕЛЯМИ

— Моя жінка не почувалася щасливою, коли мене немає біля неї.

— Моя жінка така сама. Не довіряє мені також.

— Пані Гичка, чи ви міряли чоловікові гарячку, так як я казав?

— Міряла. Я поклала йому на груди барометра, який показував на "посуха". Тоді я купила йому шість пляшок пива він випив і пішов до роботи.

Дністровий Щупак

Транспортна біографія людського життя

— Що це — новий піп у нас з'явився?

— Ні, то Одарчин синок на канікули приїхав.

СТАРОВІТСЬКИЙ ЗУМОР

МИЛОСЕРДНИЙ ХЛОПЧИК

Придабашка¹

Один чоловік їхав раз з своїм малим сином. Надворі було дуже душно, дорога прикра, коні повпрівали, а синок каже до тата: «Тату, — каже, — не видите, як наші бідні коники утомились? Аж упріли, сердешні! Чому ж бо їх не возьмете на віз, аби трохи підвезлись?»

¹ Придабашка — сміховина, дотепний жарт.

НОВИЙ КАПЕЛЮХ

Придабашка

Один парубок, про котрого не дуже добре говорили, вийшов одної неділі у новім, гарнім капелюсі на село. Парубки, як то уже звичай, зараз его обступили, обзирають капелюх та й питають, що дав за него.

— Я і сам не знаю, — каже парубок, — бо як я его купував, то нікого в склепі не було.

ПО ЩИРОСТІ

Придабашка

Один господар прийшов з міста, дає своєму синкові медівник та й каже:

— На, Васильку! Та поділися з Петриком по щирості!

— А то як діляться по щирості? — питає Василько.

— Отак, синку, — каже отець. — Як переломив медівник, то даш більшу половину Петрикові, а собі лиш меншу. Се називається по щирості.

— То дайте Петрикові медівник, най він ділить по щирості! — каже хитрий Василько.

ЗАЄЦЬ

Байка

«О боже мій! — так заєць раз ридав, — Ти кожному якусь потугу дав: Дав чоловіку ум, дав псові зуби, Ведмідь з корінням вириває дуби, Мурашки навіть кождий ся боїть! Але мене?.. О, гіренький мій світ! Шкода лиш, що я чимось звуся!.. От лучче піду утоплюся, Та й спокій голові... Нема мені чо жить!»

Пішов наш куций ся топить. Приходить понад став (се діялось в неділю); Жаби на березі ся гріли Та й керекорили, звичайно, як жаби: Про смутчі бузьки, про шваби, Як з булков їх собі у маслі смажуть, Відтак знов про вороши вражі... Аж тут з корчів наш заєць — гульк! Жаби усі як раз у воду бульк! А заєць зупинивсь та й каже: «Коли ж мене хоть жаба ся боїть, То не гіренький ще мій світ...»

МЕДВІДЬ У ПАСІЦІ

Байка

«А хто там добрий?» — «Та я, медвідь! Тут мені зараз увесь ваш мід! Бо я великий, а ви як половає!» «А просим, а просим: кушайте здорові!» Упхав медвідь до улія душку, А бджоли жалцями то в носик, то в ушка Так і рубають — відбаглося й меду! «Медок, та не твій, наш пане медведю!»

Ю. ФЕДЬКОВИЧ.

РЕКЛАМА

Торгівля без реклами -
Мов немовля без мами,
Мов фармер без худоби,
Вистава без проби,
Співак без голосу
Чи жито без колосу....

Торгівля без реклами -
Мов кавалер без дами,
Мов грядка без цибулі,
Мов вояк без кулі,
А війна без бою
Чи нива без гною....

Торгівля без реклами -
Мов образ без рами,
Мов партія без членів,
Штани без кишенів,
Забава без горілки
Чи гуцул без сопілки

Торгівля без реклами -
Мов достойність без шани,
Мов хор без диригента
Чи мошонка без цента,
Мов весілля без музиків
А квітник без гвоздиків....

Торгівля без реклами -
Мов парада без "фани",
Мов ятка без яринки
Чи вапно без синки,
Мов твердиня без вежів
А хата без "моргеджів"....

Торгівля без реклами -
Мов вистава без програми,
Мов криниця без водиці,
Авто без керівниці,
Мов дівча без кохання
Чи без шмінки паня

ТОРГІВЛЯ БЕЗ РЕКЛАМИ -
МОВ НЕМОВЛЯ БЕЗ МАМИ !!!...

СВІЙ ДО СВОГО

Пожертви на пресовий фонд

ТОРОНТО, Онт.:

Ольга Вишиван.....	38.50
Борис Бзовий.....	25.00
Володимир Сибидло.....	5.00
Микола Гречко.....	5.00
Володимир Коваль.....	3.50

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ЗДА:

Лев Ревуцький.....	10.00
Михайло Никорович.....	10.00
Марія Заборська.....	10.00
Володимир Гнідий.....	8.00

АВСТРАЛІЯ:

Володимир Білик.....	15.60
Др.П. Кий-Крештофович.....	11.60

БРАНДФОРД, Онт.

Лариса Мурович-Тимошенко.....	5.00
-------------------------------	------

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА:

Др.Микола Суховерський.....	3.00
-----------------------------	------

СПРУС ГРОВ, АЛЬТА.:

Микола Лукинюк.....	3.50
---------------------	------

В попередньому числі "Буковини" ми подали загальну суму на прес-фонд / 15 дол./, яку зібрав Др.Ол.Соколишин в Укр. Домі в Нью Йорку ЗДА, де відбулися поминки і жалібний салямандер по бл. п. Д-ра С.Чесни-ковського. Подасмо імена поодиноких жертводавців: о. прот.Ів.Ткачук, мгр.П.Григорович, суддя Вас. Мизак, адв.Роман Федорів, інж. Ів. Жуков-ський, адв.Ол.Микитюк, адв.О.Венки, п-ні Оля Федорів, Др.Ол.Соколишин, всі по 1 дол. та мгр.Стефа Жуковська, Мгр. Артиміда Мареш Джулинська та Др. Мирослав Роговський дали по 2 дол. ШИРО ДЯКУЄМО!

БУКОВИНА

Український незалежний журнал
ТОРОНТО, ОНТ., КАНАДА

BUKOVINA
UKRAINIAN QUATERLY
4 Underwood Avenue
TORONTO, Ontario
M6S 2J5

Оцим повідомляємо всіх наших передплатників, читачів, власників книгарень, котрі побачать наш журнал в комісову розпродаж, шановних дописувачів, авторів, та адміністрації всіх журналів і часописів, котрі посилають нам в заміну свої видання, що від тепер, нова і точна адреса:

ARMADALE DELICATESSEN

2551 Huron — Tel.: 270-3620 — Cooksville, Ontario

CENTRAL ARMADALE MEAT PRODUCTS

2404 Bloor St. W. — Tel.: 767-3424; 1574 Bloor St. W. — Tel.: 534-2023

Виробляє різні смачні м'ясні продукти.

ВЛАСНИК: П. СЕМЕГЕН

п. ЯРОСЛАВ КОВАЛЬ

В СПРАВАХ РІЗНОГО РОДА ЗАКРЕПЛЕНОГО
ОБЕЗПЕЧЕННЯ С ПРЕДСТАВНИКОМ

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО СОЮЗУ

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ
УСТАНОВИ УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ
І АМЕРИЦІ

ВІДДІЛ 318

ТОРОНТО, Онт., Тел. 763 - 5666

Pinecrest Motel

R.R. No. 1

Maple, Ontario

PINECREST MOTEL

17 AIR-CONDITIONED UNITS

RESTAURANT NEXT DOOR

2641 Hwy 7 Maple 669-1928

(2 Mile East Of Hwy 401)

ВЛАСНИК: П.ВАСИЛЬ ГРИГОРЯК

JOE'S SUPERMARKET

329 RONSEVALLES Tel. 534- 9707

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ

СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ

ВЛАСНИК: П. ОСИП ОЛЕКСАНДРОВИЧ

ЧОМУ ПРОГАНЯЛА З ХАТИ

— Скажіть мені правду, татко, доня запитала, Чому нині вас матуся з хати проганяла? Той з сорому зніжковів і погав казати: — Тому що я ще не вислав "Буковині" передплати.

— А ти ніколи би за мене у во-гоны!